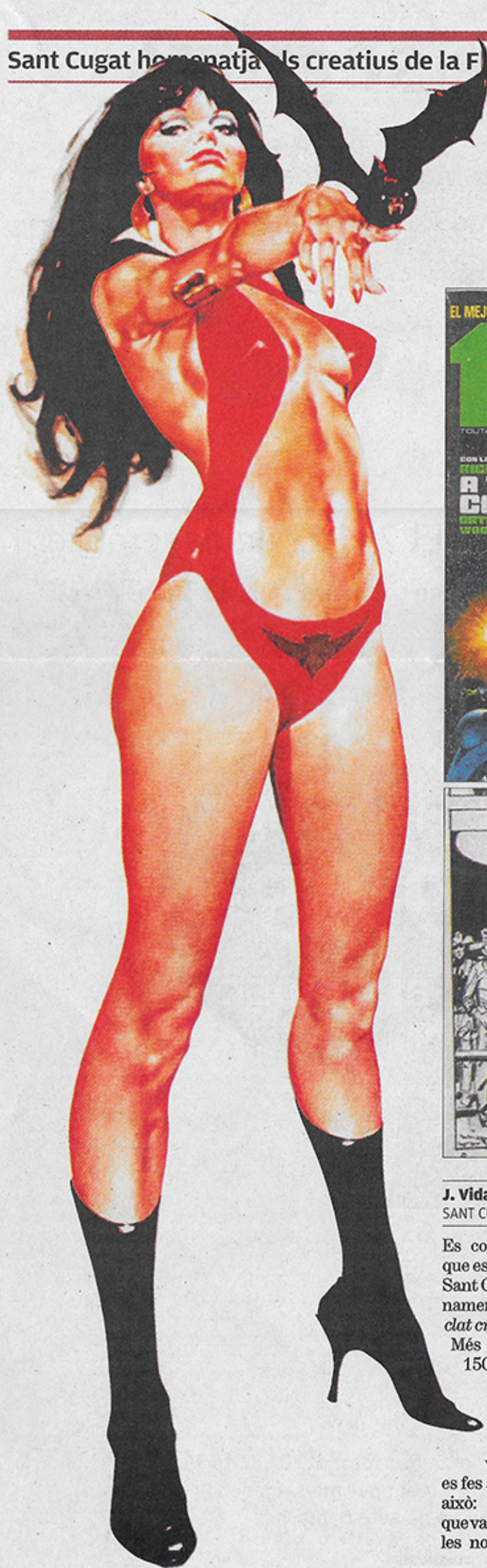

Cultura i Espectacles

Sant Cugat homenatja els creatius de la Floresta amb una exposició

Quan el còmic

Imatges per a una memòria viva: Vampirella, per començar. Portades, historietes... i una fotografia per no oblidar. És la de l'equip fundacional de la revista 'El Víbora': Josep Toutain, dret al darrere, a la dreta ■
EL PUNT AVUI

J. Vidal / M. Miralles
SANT CUGAT DEL VALLÈS

Es compleix la promesa que es va fer fa uns mesos: Sant Cugat ja té en funcionament l'exposició *L'escat creatiu de la Floresta*. Més de 200 peces (unes 150, originals), per mostrar qui eren aquells il·lustradors, creatius, que fa dècades van provocar que el còmic es fes adult. I no solament això: l'exposició mostra que van dur-lo més enllà de les nostres fronteres. La

mostra gira al voltant de dos noms essencials, Josep Toutain i Josep Maria Berenguer, ja desapareguts. Tot plegat explica què va passar a Sant Cugat, i des de Sant Cugat, als setanta i els vuitanta del segle XX. Posem-hi un exemple: Toutain i Berenguer, tot i els seus perfils diferents, van fer possible la publicació d'*El Víbora*, una revista orientada especialment al còmic *underground*, que va començar a publicar-se el desembre del 1979 i va desaparèixer el gener del 2005. La

història de Toutain, el principal motor, inclou els germans Miralles, José González, Horacio Altuna, Carlos Jiménez, Usero, Jesús Peña Suso, Esteban Maroto, Gin, Picanyol, etc.

L'exposició es pot visitar fins a l'1 de març, en tres espais diferents. L'espai central és la Casa de Cultura de Sant Cugat. Els altres són el claustre superior del monestir —on es poden veure les obres dels artistes que posteriorment es van dedicar a la pintura—, i el Casino de la Floresta, on

hi ha reproduccions en gran format de les obres originals de l'exposició.

El comissari de l'exposició és Lluís Ribas. Hi ha posat decisió i empena. "Des de molt petit m'agradava dibuixar; amb tretze anys vaig conèixer Toutain i vaig començar a treballar amb ell", explica. "Més tard, vaig anar a estudiar a la Massana als matins, i a la tarda m'estava a l'estudi", hi afegeix. Havia entrat a Selecciones Ilustradas —s'anomenava SI Artists per als encàrrecs internacionals—. Seleccio-

L'APUNT

Geni i disbauxa al Grup de la Floresta

Jaume Vidal

Els vaig conèixer a l'estudi del dibuixant Miquel Fuster abans que hagués de viure quinze anys al carrer. Eren Luis García i Carlos Giménez. Em van fascinar amb les seves històries de go-gos, malifetes a companys i aventures sexuals. També parlaven de Filstrup (Josep Toutain) i de l'època en què convivia a Sant Cugat. Eren el Grup de la Floresta, format també per Maroto,

Suso Peña, Ramon Torrents i Adolfo Usero. A la torre on estaven instal·lats, segons explicaven, hi penjaven una bandera pirata. Eren joves, peluts, rebels, i els agradava la gresca. La disbauxa, però, no els va impedir crear de manera col·lectiva, aportant el talent individual de manera específica, una joia del còmic de la ciència-ficció catalana de l'època: *5 X infinito*.

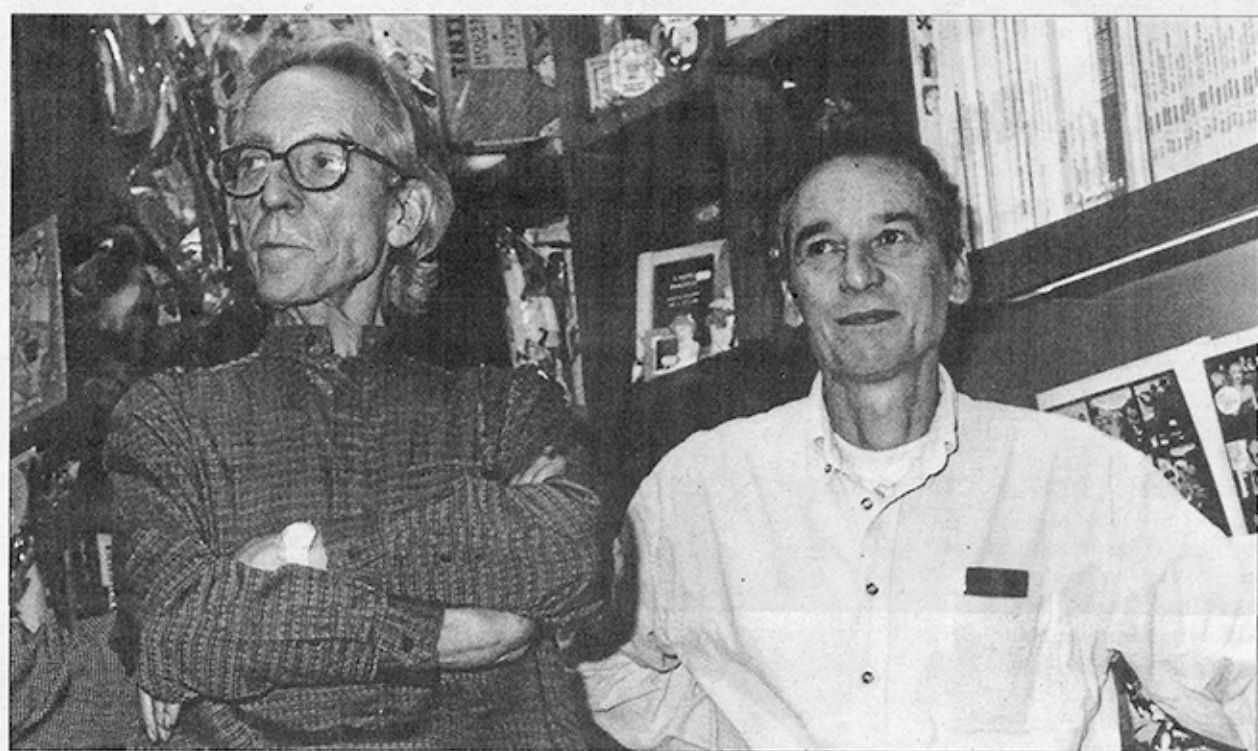
creix

veus que la gent no sap qui són!", sosté. "Això s'havia d'arreglar! aquí no es tracta de fer una demostració d'afecte... és un acte de justícia! un acte de país!", hi afegeix. De fet, el projecte és que hi hagi un espai permanent que faci present, viu, tot el llegat creatiu: "A vegades no ens adonem que allò més important ho tenim al costat."

Marcel Miralles, coordinador de l'exposició, signa el pròleg del catàleg: "Aquesta història comença el 1961, quan Josep Toutain lloga el seu primer

"És un acte de justícia! Un acte de país!", diu el comissari de l'exposició, Lluís Ribas

Els editors Josep Toutain (esquerra) i Josep Maria Berenguer (dreta) ■ EL PUNT AVUI

Toutain i Berenguer van ser editors de vella escola: la passió i l'afició impregnava les seves publicacions

El dandi i el 'hippy'

J.V.
BARCELONA

Dues de les ànimes del gran esclat que a finals dels anys setanta va viure la historieta, que va passar del tebeo al còmic, és a dir de la infantilització a la maduresa, van ser els editors Josep Toutain i Josep Maria Berenguer.

Tot i les seves coincidències en l'esperit de donar nous horitzons al còmic, de viure a la Floresta i d'haver actuat Toutain com a padri de la posada en marxa d'*El Vibora* d'en Berenguer, tots dos tenien estils divergents.

Josep Toutain era alt i espigat, convençut del que deia, i actuava amb un paternalisme que feia callar les crítiques que rebia pels grans beneficis que obtenia del seu treball de representació. La majoria dels dibuixants el respectaven, sabien que podien

comptar amb ell quan passaven un mal tràngol.

Toutain o Filstrup, com el va caricaturitzar Carlos Giménez al còmic *Los Profesionales*, que explica les vivències dels autors

que treballaven a Selecciones Ilustradas als anys seixanta i setanta, era un dandi a l'estil dels setanta: americana esportiva, armilla i un mocador al coll.

Tenia fe en la historieta i en els 40.000 aficionats al còmic a l'Estat espanyol que segons la seva teoria ho compraven tot. Tant es així que es va embarcar en l'obra monumental *Historia del còmic*, un col·leccionable de 4 volums que va influir negativament en la marxa de l'empresa. Una fe que no va perdre quan als anys noranta, amb Ediciones Zinco, va intentar fer renèixer la

revista *Zona 84*, en un últim intent d'endegar un projecte de publicació.

Berenguer era un vell hippy. A la redacció de la plaça de les Beates, a tocar del mercat de Santa Caterina de Barcelona, et rebia sempre embolicant un mail. Sorties marejat de les entrevistes. Però si portaves enregistradora t'adonaves que no perdia mai la lucidesa. I també l'entusiasme i el compromís que va fer que quan es va produir el cop militar de Tejero convoqués a la redacció els autors de la casa per fer, treballant dia i nit, un memorable especial dedicat al cop d'estat.

Al voltant de Berenguer s'aplegaria un nucli fundacional de la revista *El Vibora* amb Max, Gallardo, Mediavilla, Mariscal, Pons i Martí, que van crear una nova historieta costumista del cantó marginal de la societat. ■

nes Ilustradas havia començat la seva singladura els anys cinquanta.

Ribas es va iniciar com a noi dels encàrrecs. I, a poc a poc, va anar assumint més responsabilitats. Tenia només disset anys i era l'home de confiança de Toutain: un adolescent com a director creatiu de l'estudi... El 1975, Ribas va emprendre el seu propi camí, cap a la pintura. La mort de Toutain, a finals dels noranta, el va remoure. "Parles del que van fer en Toutain, i en Berenguer, després, i

